

PETRI UKKOLA

PÖRSSI- ILMIÖITÄ

Alma Talent | Helsinki 2020

Tilaa Pörssi-ilmiöitä Alma Talent Shopista: shop.almatalent.fi

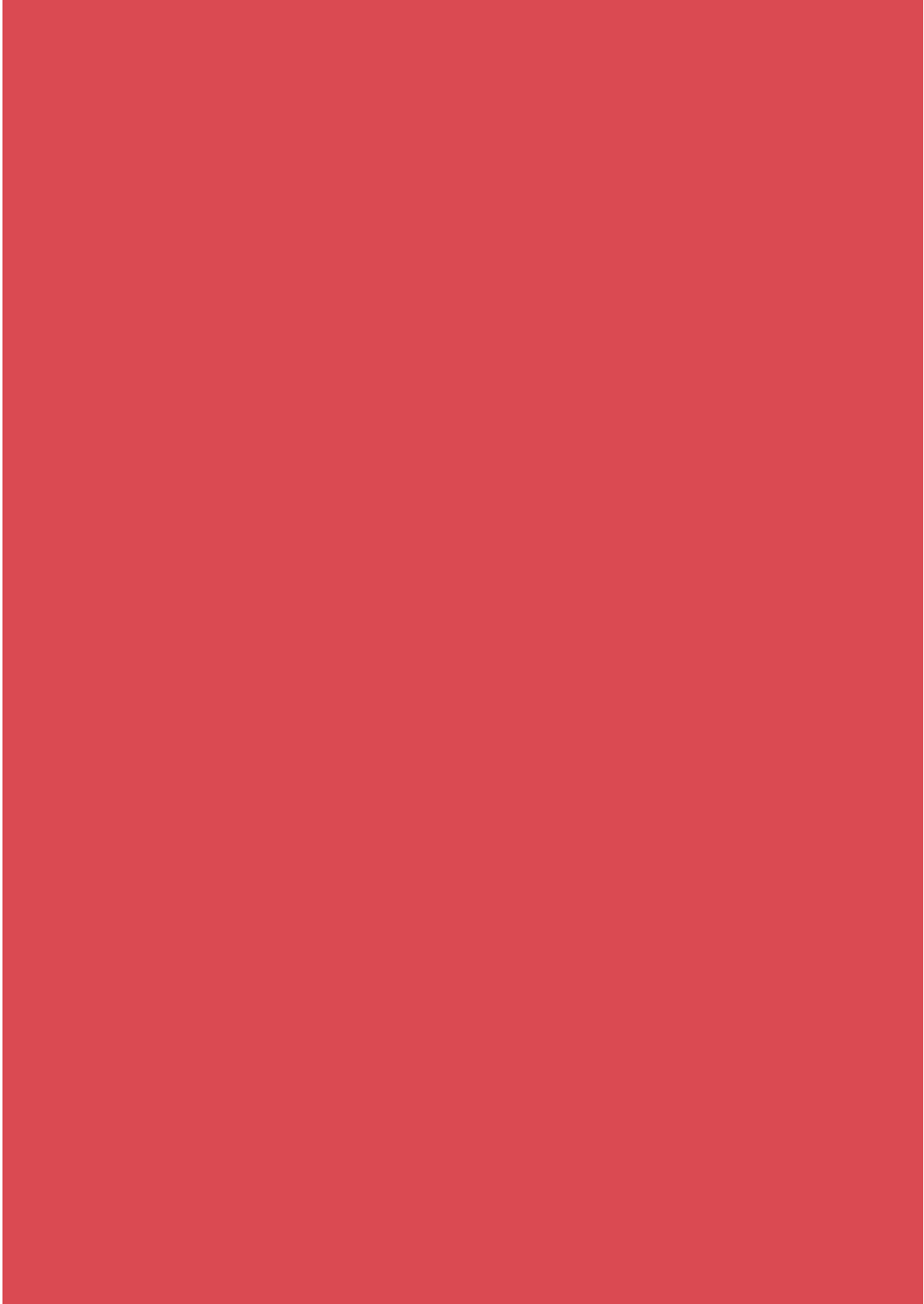
Copyright © 2020 Alma Talent Oy ja Petri Ukkola
ISBN 978-952-14-4245-2
ISBN 978-952-14-4246-9 (e-kirja)

Kansi Laura Laamanen
Taitto Taru Tarvainen
Paino Balto Print, Liettua 2020

Anna palautetta kirjasta: *kustannustoimitus@almatalent.fi*

SISÄLLYS

Esipuhe.....	7
Johdanto.....	11
1 Mitä yhteistä on valkealla joululla ja pörssillä?	17
2 Tunnista syklit, niin ymmärrät pörssiä	27
3 Jos maailman ja pörssin välillä on ristiriita, niin todennäköisesti pörssi on oikeassa.....	37
4 Korkoliikkeet ja pörssi – yllättävä yhteys.....	49
5 Osingot sijoittajan turvasatamana.....	61
6 Markkinaindikaattorien käyttö ostojen ja myyntien ajoittamisessa.....	67
6.1 VIX-indeksi – pörssin Jekyll ja Hyde.....	68
6.2 Tyyntä myrskyn edellä – ostaako vai ei?	76
6.3 RSI-indeksi: Markkinahype vai -paniikki – uskallanko ostaa?	80
6.4 Liukuva keskiarvo – käyttökelpoinen myös pitkissä sijoituksissa ...	85
6.5 Mistä suuret kurssimuutokset on tehty?	90
7 Pörssin kausiluontoisuus – totta vai horoskooppeja?	97
8 Tulospöytäkirjat – kilpailu robotteja vastaan	111
9 Eräiden poikkeustilanteiden vaikutus pörssikursseihin.....	119
10 Pörssissä on kupla, siispä rahat pörssin ulkopuolisiin osakkeisiin?	127
Lopuksi.....	135

ESIPUHE

Otin ensimmäiset haparoivat askeleeni pörssin ihmeellisessä maailmassa ennen 1970-luvun puoliväliä alle 15-vuotiaana teininä. Luin Helsingin Sanomien pörssipalstaa (siihen aikaan nykyistä useammat lehdet myös kommentoivat pörssipäivän tapahtumia) ja yritin ymmärtää, miksi lehdessä väitettiin vaikkapa Otavan kurssin laskeneen pörssissä edellispäivästä kahdella markalla, kun se mielestäni oli 50 pennin nousussa.

Halu ymmärtää asiaa oli ensimmäinen askel kohti 35-vuotista uraani varainhoitajana. Varainhoitajan ammatissa ei riitä pelkkä osakemarkkinoiden tunteminen, ja siksi olen joutunut perehtymään myös korkomarkkinoiden sekä makrotalouden trendeihin. Se tekee alasta kiehtovan ja mielenkiintoisen.

Nyt kun en enää toimi varainhoitajana, olen kerännyt joitakin ilmiöitä ja niiden vaikutusta pörssikursseihin yksiin kansiin. Nykyään luulen tietäväni, paljonko jonkun yhtiön pörssikurssi on muuttunut edellispäivästä (ja olen vakuuttunut, että niin tiesin jo 1970-luvullakin), mutta pörssissä uusia selvitettäviä asioita ilmestyy kuin tyhjästä tasaisin välein.

Pörssikurssit käyttäytyvät usein ilman näkyvää logiikkaa, ja koska ihmisellä on tarve löytää syy-seuraussuhteita, pohdittavaa

riittää. Usein uuden näkökulman tarve on löytynyt asiakkaideni kanssa käymissäni keskusteluissa, mutta myös media on halunnut valottaa asioita lukijoilleen.

Usein ilmiöistä kyllä kerrotaan, mutta selvittämättä jää, miten ne ovat aikaisemmin vaikuttaneet pörssiin. Kiinnostavinta oli huomata, kuinka jonkun ilmiön tulkinta on markkinoilla muuttunut riittävän usein toistettuna vallitsevaksi totuudeksi, vaikka historiadata kertoo toista. Kuten esimerkiksi keskuspankin koronnostojen tai -laskujen vaikutus osakekursseihin, tai niin sanotun pelkokertoimen tulkinta. Esitys ei ole kaiken kattava, sillä uusia seikkoja nousee esiin jatkuvasti, ja vanhat saattavat muuttua tai jopa hävitä kokonaan. Olen yrittänyt valita kirjaan mukaan usein esiin nousevia ja hyvin aikaa kestäviä ilmiöitä.

Yleensä kiinnostus sijoittamista kohtaan kasvaa silloin, kun se on tuottoisaa ja onnistumiset seuraavat toisiaan. Mutta ajoittain sijoittaminen ei enää olekaan niin mukavaa ja omaisuuden arvot kääntyvät laskuun. Myös näitä poikkeuksellisia aikoja varten sijoittajat kaipaavat jotakin kättä pitempää. Sijoituskirjallisuutta, podcasteja ja blogikirjoituksia ilmestyy kiitettävissä määrin, mikä omalta osaltaan auttaa kansakuntaa vaurastumaan. En ole kirjoittanut tätä kirjaa sijoittamisen alkeiskirjaksi, sillä perustietoa sijoittamisesta on vuosien varrella kirjoitettu paljon. Haluan esittää pörssisijoittamiseen uuden näkökulman, mutta silti uskon, että tässä kirjassa esitettävät asiat on helppo omaksua.

Kirjassa pohditaan, milloin osakekurssit nousevat tai laskevat yleisellä tasolla ja mitkä tekijät niihin vaikuttavat. Yleisen suunnan tunnistaminen luo perustan, jonka päälle sijoittaja voi sijoitusstrategiansa rakentaa. Sijoittaja saa todennäköisesti hyvän tuoton ollessaan nousumarkkinoilla mukana. Mutta kan-

nattavaankaan yhtiöön sijoittaminen harvemmin tuottaa, jos markkinat kokonaisuudessaan heikkenevät kymmeniä prosentteja. Yksittäisen sijoituskohteen valintaan en puutu, ja tulos- ja taseperusteisen analyysin jätän minua pätevämmille.

Tässä kirjassa ei anneta sijoitusvihjeitä, vaan esitellään eri ilmiöitä ja kuinka ne ovat aikaisemmin vaikuttaneet pörssiin. Niistä monien avulla sijoittajan tuotot ovat kasvaneet tai riskit pienentyneet. Nämä ovat sijoituspäätösten kaksi tärkeintä lopputulemaa, joten parhaassa tapauksessa kirjan avulla sijoitustoiminta tehostuu merkittävästi. Valitettavasti en voi taata, että tulevaisuus toistuisi samanlaisena.

Ennen kuin siirrymme tarkastelemaan pörssi-ilmiöitä tarkemmin, on kiitosten aika. Erityiskiitos Heli Kämäräiselle arvokkaista kommentteista ja käsikirjoituksen muokkaamisesta. Tony Rehn on suuresti auttanut monien kaavojen rakentamisessa. Hannu Rankille ja Gustav Lucanderille kiitokset näkökulmaa avartavista keskusteluista ja Jussi Vaarnavuolle kiitos korkomaailman näkemyksistä. Asiakkaitani en voi pankkialaisuuden takia nimeltä mainita, mutta ilman heitä en todennäköisesti olisi koskaan edes alkanut pohtia monia tässä kirjassa esittämiäni pörssi-ilmiöitä. Myös monien toimittajien uteliaisuus pörssiä kohtaan on ollut innostavaa. Tarja, Matti ja Ruth ansaitsevat suuret kiitokset kannustuksesta kirjan kirjoittamiseksi.